

Geachte dames en heren,

Op donderdag 14 januari debatteert u met minister Van Ark over het *Medisch zorglandschap, Juiste zorg op de juiste plek, eigen bijdragen in de zorg, ziekenhuisfaillissementen, Ambulancezorg/Acute zorg en Eerstelijnszorg*.

De VNG is van mening dat veranderingen in het (acute) zorglandschap nodig zijn om in de toekomst de acute zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Ons hoofdpunt is dat de (acute) zorg als een *samenlevingsvraagstuk* moet worden gezien waarbij ook andere publieke belangen dan louter zorgbelangen in het oog dienen te worden gehouden.

Daarom heeft het openbaar bestuur hier een taak, niet alleen op rijksniveau, maar juist op lokaal, gemeentelijk niveau. Beslissingen over de organisatie van de acute zorg of over het al dan niet sluiten van een ziekenhuis hebben grote gevolgen voor de lokale samenleving. Die gevolgen moeten gewogen worden alvorens beslissingen worden genomen. Mutatis mutandis geldt dat gemeentelijk (preventie)beleid ertoe kan leiden dat de toestroom van mensen naar de zorg lager wordt, dat mensen korter gebruik maken van zorg of minder intensief behandeld hoeven te worden. Het afgelopen jaar hebben we gezien hoe kwetsbaar de acute zorg kan zijn.

Om deze in de toekomst niet alleen betaalbaar, maar ook organiseerbaar te houden, is het cruciaal dat het kabinet inziet dat een structurele investering in preventie hoogst noodzakelijk is.

Relatie medische zorg en sociaal domein

Medische zorg en sociaal domein kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het besef dat dat geldt voor de hele zorgketen, dus tot en met de medische acute zorg, is er nog onvoldoende. Het gaat om vraagstukken rondom normen voor toegankelijkheid tot zorg, de samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraars (als financier) en aanbieders en de legitimiteit van de besluitvorming over zaken die het publieke belang raken.

Overigens zijn gemeenten van mening dat de borging van het publieke belang in de organisatie van de acute zorg niet louter door henzelf dient te gebeuren. Wij zien dat partijen die toegankelijkheid belangrijk vinden te laat en te weinig betrokken worden bij besluitvorming. Wij zijn er daarom voor het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) uit te breiden met vertegenwoordigers van burgers en patiënten én te laten voorzitten door een publieke bestuurder: een 'commissaris acute zorg' met mandaat die kan escaleren naar het kabinet. De [Raad voor Volksgezondheid en Samenleving](#) adviseerde uw Kamer recentelijk hierover.

Acute zorg, gemeenten en zorgverzekeraars

Zoals gezegd vinden wij dat de organisatie van de acute zorg als een breed samenlevingsvraagstuk benaderd moet worden. Wij hebben behoefte aan meer mogelijkheden om gedifferentieerd en regionaal naar acute zorg en SEH te kijken en om de noodzakelijke acute zorg dicht bij de inwoners te organiseren.

Acute zorg is te belangrijk om alleen aan zorgaanbieders over te laten. Het sociaal domein is cruciaal in het voorkomen van acute zorg en voor het ondersteunen bij acute zorg, bijvoorbeeld in de ouderenzorg, GGZ of jeugdhulp. Snel schakelen tussen professionals is daarbij cruciaal. Financiering zit samenwerking vaak in de weg: tussen het medisch en het sociaal domein, maar ook tussen de huisartsenpost en de spoedpoli.

Gemeenten en zorgverzekeraars moeten daar in de samenwerkingsregio's meer gezamenlijk op sturen, door bijvoorbeeld te experimenteren met andere financieringsmodellen. Zorgverzekeraars en zorgkantoren moeten versneld de ruimte krijgen om, samen met gemeenten, domein overstijgend te kunnen investeren in zaken als preventie, nieuwe woon-zorg concepten, tijdelijk verblijf, herstel en zelfregie voor GGZ-cliënten.

Daarnaast zouden er betaaltitels moeten komen die het mogelijk maken dat professionals met elkaar kunnen overleggen, zodat snel en adequaat de juiste hulp kan worden geboden; zo licht als het kan en zo zwaar als het moet. Het is cruciaal voor de acute zorgketen dit samenspel tussen het medische en het sociaal domein te versnellen.

Het Rijk kan de samenwerking tussen gemeenten en zorgverzekeraars bevorderen door vaart te maken met regelgeving voor effectieve digitale gegevensuitwisseling, door relevante wetten meer in lijn met elkaar te brengen en door eigen bijdragen-systematieken beter op elkaar af te stemmen.